

BEEBREO

É kálara Beebreo

Nzamá a kóbø yaá ébe nzenn ye é Mwán weñ

1 ¹Nzamá aá kóbø ya betará ókuá abwiññ biyøj, ya abwiññ memvála ébe bekúlu medzó, ²mélù má súgan má, a kóbø yaá ya bía ébe é Mwán weñ, éñe a ngá téle ñøj tsígá ye byém bíse, ébe éñe fe a ngá vele ya ñí dzóp ya eniј ngúrá.

³Éñe a ne mikwikwiñ míye é dúmá deñ, nswánn ye é ñúu deñ émyen ná tsás. Éñe fe aa baale byém bíse ya efíá ye é nguu deñ. Niané a ngá mana tun misémm, éde a ngá tøbø ósí á yóp été á mfá meyóm étǿ édzwée Nzamá;

⁴Éñe a súgan yaá daј ábø nnén álot baángel, dá é tǿ ná éñe a ñøj yaá tsígá éyola dá daј ya nganøj álot ébø.

Mwán aa lot baángel

⁵Amú ná, á ángel mbé ye baángel Nzamá a ngá dzó eyøj enziј ná:

“Wa o ne é Mwán wøm,
me byéñ yaá wa émuú;”

Aa bera dzó ná:

“Ma ye bø Éséá á mfá weñ,
Ñí aa ye fe bø Mwán á mfá wøm?”

⁶Éde aa bera fe kóbø, éyøj aa nzu ya ntóó mwán weñ éniј dzí ná:

“É baángel bése Nzamá bé kajøe ñí.”

⁷Éde, á mfá baángel aa dzó ná:

“Éñe aa bø é baángel beñ bivúj,
bébø biséññ béñ bá míkaba mí ndúán.”

⁸Ve á mfá Mwán aa dzó ná:

“Á Nzamá, étǿ édzwée dwe é ne akekwiñ mbéambéá;
ntúmm édzwée ye á nzosoó éwø wá ó ne ntúmm ye édzwée ngómán
dwe.

⁹ O dzinj yaá nzosoó, o víni yaá fe ntsamann metsinj; ya dzam te édɔ, Nzamá, é Nzamá we, ya mbwánn mésán a tóp yaá wa ádañ ébá béye nsámá we.”

¹⁰ Ya fe ná:

“Á Ntí, atéé ye átáraga, wa o ngá téle míbókga míye é sí ñí. Dzóp dá e ne mbɔann ye é mó mwe;

¹¹ byá ye fe dzáñ, ve wa wa lígi; byém bíse byá ye bɔ miyomm ané etóp,

¹² éde amvála ané ekót bá ye vígile, ya ané etóp byá ye tɔbɔ ntsénán; ve wa, o ne kaa átsén, míbú mywe myá myá mana ki.”

¹³ Ve, á ángel mbé ye baángel a dzó yaá eyoñ enziñ ná: “Tɔbɔgé ósí á mfá meyóm wɔm akekwiñ ané ma bɔ mínzínzíñ mywe étéle mebɔ dwe?”

¹⁴ Nde se ná ébó bésesé bé ne misisim myá bɔ biséññ, milómán á mfá ávvála ébá bé nkún ñɔŋ akoroga tsígá?

Nkatann fwéñ ye éban ákoroga é ne ya wó

2 ¹Akála te édɔ dá yian ná bí bíra túga dzálá é mam bí wók yaá, a nza bɔ ná bí lés nzenn.

² Amú ná, ngé éfíá baángel bé ngá kóbɔ é ngá tɔbɔ kaa áfógan, ané ntsamann metsinj ya mbɔann melɔ́ óse wá ó ngá ñɔŋ fe nzosoó akira, ³ nzá ámvála bía bía ye sáale, ngé bía bɔ kaa ábís ábímm mora akoroga dí, édí Ntí a ngá tára bía kat fwéñ? Bía bí yém yaá fe nguuum amú ébá bé ngá ñɔŋ wó;

⁴ Nzamá ñí eé vé fe ngañiá etéññ evóó, átára méndem, ya biyágán bí mam, ya méndzaj mé mam má lére nguuum, ya fe medás méye á Mfúfúp Nsisim, ámvála nkómánn weñ ó ne.

Yesus éñe aa koro bía

⁵ Amú ná, se baángel ébó Nzamá a ngá téle éniñ é nkún bía nzu, edzwée deba ásí, édí bía kóbɔ ya dɔ.

⁶ Ve, vóm enziñ mot enziñ a ngá vé ngañiá eé dzó ná:

“Mot a ne dzé ná o síman ñí,

ngé ná, é mwán mot ki, ná o fep ñí?

⁷ O bɔ yaá ñí ná á tɔbɔ nsilann ósí avítsaŋ álot baángel, o bwára yaá ñí korona ye dúmá ya ngañj,

míbɔann mí mam míye é mó mwe, myá o vé yaá fe ñí edzwée.

⁸ Waá tɔɔ mam mése edzwée deñ ásí.”

Amú ná niané a ngá tɔɔ mam mése edzwée deñ ásí, eé ndzí lík dzóm enziñ ná dé sés edzwée deñ ásí. Ve ye anzukwiñ éndagá, bía bii téa ná byém bíse

bí ntóó édzwée deñ ásí. ⁹Ve bía bía yén éní a ngá tōbō nsilann ósí oyomm avítsaj álot baángel, é Yesus a ntóó ya korona ye á dúmá ya ngajŋ ébe míduúik míye awú, amú é mvɔmm Nzamá, a kyak yaá awú ákála bot bése.

¹⁰ Amú é ngá yian ná, ébe éní byém bíse bí ngá veleban ákála deñ, ákála deñ fe byém bíse bí ne, a ke yaá ya abwiññ bwán á dúmá, éne a mana bō tōo nkemann amú éndáglé éní a ngá téñ ákoroga deba.

¹¹ Amú ná ané éní aa téle eki, ané ébá bé ntóó ntélán eki, bésesé bá sō ébe mbóó, akála te édɔ̄ ãá wú osoán ye á lwée bó ná bōbédzaŋ,

¹² eé dzó ná:

“Ma ye kat bōbédzaŋ fwéñ éyola dwe énzénzaŋ ékóánn bot été,
ma ye wa yee byeá býe á nkanjaŋ.”

¹³ Aa bera dzó ná,

“Ma ye tōbō ya ñí mebúnn.”

Aa bera dzó ná:

“Dággán, ma ñí bíabe é bwán Nzamá a vé yaá ma.”

¹⁴ Dá é tōo ná, bwán bé ñɔŋ yaá fufúlu ñúu ya mekií, Yesus ñí aa ñɔŋ fe byɔ̄ fufúlu ntéññ mbóó, á mfá ye ná, ébe áwú deñ, á tsam é nguu édzwée éní a ngá dzwée ya awú, dá yíli ná, déble;

¹⁵ a tōo fe filí ébá bésesé, bé mbé bé tōo áloá wɔŋj ye áwú táj ntéññ eniŋ ngúrá.

¹⁶ Amú ná bébélá, se baángel ébó aá nzu vwála, fáve ná aá vwála é mvɔŋ Abraam.

¹⁷ Akála te édɔ̄, ñí a ngá yian bō ntéññ mbóó ya bōbénaŋ ébe mam mésé, á mfá ye ná a bō ntébosú befára bá tōbō ya ñí mebúnn, a ne fe ya nlém engóngóó á mfá ye ébe é mam Nzamá, ná ávea misémm bot.

¹⁸ Éde, dá é tōo ná émyen ñí aá dzuk ya nyénánn mebóblé, a belé nguu á mfá ye á vwála ébá bá yén mebóblé.

Yesus aa yian ya ngajŋ álot Moisés

3 ¹ Á mítópbán mí bōbédzaŋ, amú dzam te, mína é bot míni ñɔŋ yaá fufúlu ekígá ye á dzóp nsámá mbóó, túgán dága Yesus, ápostol ya ntébosú befára ye á mbwínánn wea bía mem.

² Éní a ngá téle ñí, á mbé a tōo ya ñí mebúnn ntéññ mbóó fe ané Moisés ébe é ndá bot áse Nzamá.

³ Amú ná é láŋban yaá ná aa yian ya dúmá ádaŋ Moisés; ntéññ mbóó fe ané nlóŋndá a belé ngajŋ ádaŋ ndá ébyen.

⁴ Akála ná ndá ése e ne nlóŋán ya mot enziŋ, ve éní aa bō mam mésé éñe a ne Nzamá.

⁵ Éde Moisés a mbé éní bá tōbō ya ñí mebúnn ébe é ndá bot áse ané mbō biséññ ébe é ngañiá ye é mam bá ye súgan kóbō.

⁶ Ve Kristo ñí a tōo ané Mwán ébe é ndá dzeñ; é ndá dzeñ te édɔ̄ e ne bía, ngé bía túga biñ kaa ádzɔgo, mebúnn ya mevágá méye oyan.

Áwaabé é bot Nzamá

⁷Dzam te édɔ, ámvála Mfúfúp Nsísim aa dzó ná:

“Ngé mína wók é kíŋŋj deñ émuú,

⁸ kaa ábɔan mímélém myenan aleét;

amvála ané é tám nsɔŋján méyéá,

é tám mebóblé éyáŋŋj été;

⁹ é vóm beésúá bé ngá bóbble ma,

baá kyak ma, afáŋjbo ná bé ngá yén míbɔann myám
táŋ mibú mewóm mé nii.

¹⁰ Amú dzam te édɔ me ngá yéá ya myee bot te,

éde me ngá dzó ná, ‘bá vus nzenn mílém myeba été eyɔŋj ése,

béé ndzí ki yem míkómánn myam.’

¹¹ ané me ngá kan sɔŋj ébe méyéá mam ná:

‘Báá ye ñíí áwaabé dam été amvála enziŋj.’”

¹² Á bɔbédzaŋ, dággiŋ ná mot enziŋj ye ébe mína a nza tɔbɔ ya ekúkwát
nlém ye kaa ábwíni, á mfá ákánan ya é Nzamá a ne ntétéá. ¹³ Ve ná,
kada mos, mína bébyen lépgánán bevóó ébe ébá bevóó, eyɔŋj bé ngén bá
dzó ná, “Émuú”, a nza bɔ ná mot enziŋj ye ébe mína a ntɔj ya nlém aleét
akála meduk mé nsémm. ¹⁴ Amú ná ébe Kristo bí sɔ yaá bɔ beňɔŋj ngap
fufúlu, ngé e ne ná bía biň nguu mébúnn mea bí ngá tára ya mɔ kaa
áfógan akekwiň asúgánn, ¹⁵ eyɔŋj bé ngén bá dzó ná:

“Ngé mína wók é kíŋŋj deñ émuú,

kaa ábɔan mímélém myenan aleét amvála ané é tám nsɔŋján méyéá.”

¹⁶ Akála ná, benzá bé ngá wók ñí, ná baá sɔŋj fe ñí ya meyéá? Nde se
ébá bésesé bé ngá kólo Égipto ya Moisés? ¹⁷ Benzá ki Nzamá a ngá yéá
ya bó ébe mibú mewóm mé nii? Nde se ya ébá bé ngá bɔ nsémm, míbim
myeba myá mí ngá lígi fe mí bóó éyáŋŋj été? ¹⁸ Benzá ki a ngá kan ya bó
sɔŋj ná báá ye ñíí áwaabé deñ? Nde se fáve ébá bé ngá bɔ meló? ¹⁹ Éde, bí
téa ná běé mbé ñíí été ákála é kaa mbwínánn weba.

4 ¹ É tám ngaá ye áñíí áwaabé deñ é ngén dá lajan, bí tɔbɔgán ya
nkée ná mot enziŋj ye á nsámá wenan a nza súp. ² Amú ná bía bé
kat yaá fe mbamba fwéñ ntéññ mbóó ané ébó; ve éfiá bé ngá kat bó, deé
ndzí bɔ ya bó abúánn, akála ná ébá bé ngá wók dɔ, béé ndzí dɔ fulan ya
mbwínánn. ³ Éde bía é bot bí bwíni yaá, bí ñíí yaá fe áwaabé te, ámvála a
dzó yaá ná:

“Ané me ngá kan sɔŋj ébe méyéá mam ná:

‘Báá ye ñíí áwaabé dam été.’” Afáŋjbo ná míbɔann myeñ myá bem
mana atéé ye á mvelann éniŋ ngúrá.

⁴ Amú ná vóm enziŋj a kóbɔ yaá aaná, ébe álú zaŋgbéá:

“Nzamá a ngá waabe álú zaŋgbéá ébe bí sénñ byeñ bíse.’

⁵ Ya fe ná:

“Báá ye ñíi áwaabé dam été.”

6Dá é tóó ná, é ngén dá dzéj ná bot benzij bé ñíi été, ébá bé ngá tárá wók mbamba fwéñ bée ndzí ñíi ákála meló. **7**Éde Nzamá a bera yaá téle mos ofé: “Émuú”, eé kóbo ébe David, niané abwiññ tám é lot yaá, ámvála bé tárá yaá dzó ná:

“Ngé mína wók é kíngj deñ émuú,
míní ták bō mílém myenan aleét.”

8Akála ná, ngé Josue á vé bó áwaabé, ngé báá bera kóbo ya mos mfé ébe melú méye ósú. **9**Édó é ne ná, Sátará enziij ye áwaabé a ngén á mfá áyøj Nzamá. **10**Amú ná é mot a ñíi yaá áwaabé deñ été, émyen ñí a waabe yaá ébe bíseññ byeñ, ntéññ mbóó fe ané Nzamá ñí a ngá waabe ébe áabyeñ. **11**Édó ná bí bíragán ádzéj ná bí ñíi ébe áwaabé te, a nza bō ná mot enziij eé vú efonann meló te aa kpéñ.

12Amú ná éfiá Nzamá é ne ntétéá, dá dzéa fe eséññ mvéáñ, é ne fe akáp ádaq é nzwaokej ése é ne ya nzep é beáñ; dá túgan akekwiñ dákána nlém ya nsísím, moj mé ñúu ya nsómsómñá, á mfá ábíli asímánn ya mikómánn míye á nlém été. **13**Éde dzam enziij ye é ne mvelann dáká sōbo ébe ású deñ, ve mam mése mé ne éndendaq ya swéswéññ ébe ású é míñ ení bía yian ke ávé táñ.

Yesus, mora ntébosú befára

14Dá é tóó ná bía bí belé é mora ntébosú befára a ngá ñíi á dzóp été, Yesus, é Mwán Nzamá, éde bí biñján nguú mbwínánn wea bía mem.

15Amú ná bii belé ntébosú befára a ne bō kaa áwórán áteák dea, fáve éñi a yén yaá mebóblé memvála mése ané bía, ve ñí kaa nsémm. **16**Édó ná, ya mebúnn bí keján étóó édzwée ye abwará bebeñ, á mfá ye ná bí ñoqj nyénánn engóngjó, bí koan fe ya ábwárá dáká vwála bía, é tám bí ñga yi yaá dō.

5¹Amú ná ntébosú befára áse bá tóp, aa só bot été, ná a bō ntébe nzajñ amú bot, á mfá ye ná ébe é mam Nzamá, aa ye vé bivévé ya metúnja ákála misémm. ²Éde ñí a ne fe dō bō ya añep á mfá ébá bérne midzimán ya ébá bá vus nzenn, é tóó ná émyen ateák dáká dzwée fe ñí; ³ya dzam te édó aa yian vé ya dō metúnja ákála misémm, ané éemyen émyen ané émí bot. ⁴Éde mot enziij ñí áá ñoqj ki nganj te ébe émyen, fáve niané Nzamá a lwée yaá ñí ámvála é ngá bō fe ébe Aarón.

5Néa fe Kristo eé ndzí vé émyen dúmá ná átobó ntébosú befára, fáve éñi a ngá dzó ya ñí ná:

“O ne é Mwán wōm,
mé byéñ wa émuú.”

6Ámvála aa dzó fe vóm mfé ná:
“O ne fára mbéámbéá
ámvála nsámá Melkisedek.”

⁷Éde mélú Kristo á mbé émo éniŋ dzí, a ngá dzaa ya meyaglán ya míige ya mora dú ébe éni á mbé ní koro áwú. Ané Nzamá a ngá wók ní ákála ná a mbé belé ya ní wɔŋŋ ye éki. ⁸Éde afánbɔ ná a mbé Mwán, ébe mídzuúk aá yén, a ngá yága mbɔann mewók; ⁹éyɔŋ a ngá mana dzálá édí a ngá yian bɔ, ané a ngá nzu bɔ nzenn ye ákoroga é ne mbéámbéá ébe ébá bésesé bá bɔ ní mewók, ¹⁰Ní a tɔ́ ntélán Nzamá ané ntébosú befára, amvála ané nsámá Melkisedek ó ne.

Ábɔ melɔ́ a ne áŋgónó dzam

¹¹Ébe édí te, bí belé abwiñí mam ye ádzó, ve ayéñ ye ákelan, dá é tɔ́ ná mína míni nzu yaá bɔ miló aleét á mfá áwók. ¹²Amú ná ábímm tám é lot yaá dí, dá é tɔ́ ná mína míni ñga yian yaá bɔ beyágale, ve dá dá yian ná mot enziŋ a bera mína yágale metáraga mé mam méye bífiá Nzamá, ya fe ná míni nzu yaá bɔ ébá bá yian ya meñáŋ, se beñá bidzí. ¹³Akála ná éni áse a ngén aa ní meñáŋ, ãá vébán ya nzosoó éfíá, amú ná a ne nkérjá mwán. ¹⁴Ve beñá bidzí bí ne á mfá beñá bot, ébá béte bé mana yaá yem ákála evébánn, bé ntɔ́ fe nkɔkgán á mfá ábíli abé ya mvéáñ.

6 ¹Dá é tɔ́ ná, bí lík yaá ómvús meyágale méye ósúá ébe Kristo, bí keján ósú á mfá beñá bot, se ábera ábwíi mbókga ye édzoban biwúwúa mibɔann, ya édí ye á mbwínánn ébe Nzamá, ²ya édí ye áyágale á mfá meduubán, ya édí ye ábere bot mó, ya édí ye á nwómán miwúán, ya édí nkíkgán misaŋ ó ne mbéámbéá. ³Éde bía ye bɔ dzam te, ngé Nzamá aa yébe dɔ. ⁴Amú ná, ébá bé téra yaá tɔbɔ éyéá été, bé kyak dás ye á dzóp, fufúlu bé níŋ Mfúfúp Nsísí, ⁵bé kyak fe é mbamba éfíá Nzamá ya menguu méye mbéámbéá éniŋ á nkún nzu; ⁶véa, bé búlán ómvús, bot béte bé sés bera búlán á mfá édzoban; akála ná bébyen bá bera kele é Mwán Nzamá á krús á mfá weba bébyen, béé lére ní osoán éndendaŋ. ⁷Amú ná, é sí é ní yaá é mveŋ da bɔ deé ku été, niané da féá fe bilwá bí ne ya abúánn á mfá ébá bá beñ dɔ, da níŋ fe ábwará Nzamá. ⁸Ve ngé dá féá miséé ya biyɔ́, dé sés fe ya abúánn eé ntɔ́ ná dá níŋ bibon, ané bá súgan dɔ dzígi.

⁹Á mindzindziŋŋ atwaa bía kɔbɔ néa, bía bía yem bébélá é mam má daŋ ya mvéáñ, mé tɔ́ fe émá méye ákoroga á mfá wenan. ¹⁰Amú ná Nzamá a sés ekúkwát ye a ne vwíán ésséññ denan, ya édziŋŋ míni lére yaá ébe éyola deñ, é tám mína bɔ míni séan, míni ngén fe mína séan ya mítópbán mí bot. ¹¹Ve bía kómo ná kada mot ye ébe mína, á léregé amvála nkómánn te, ná á bwíni, á tɔbɔ fe ya oyan óse, akekwíñ asúgánn, ¹²á mfá ye ná míni nza bɔ mindéndeát, ve fáve é bot bá vú ébá ya mbwínánn ya fe edzíp bá níŋ mengaa tsígá.

¹³Amú ná éyɔŋ Nzamá a ngá kyaa Abraam ngaá, a ngá kan sɔŋ ébe émyen, ákoan ná ní éé mbé kan sɔŋ ébe é mot mfé aa daŋ ní, ¹⁴eé dzó ná: “Bébélá, ma ye wa bíra vé abwará, ma ye fe wa bíra bɔ ná ó fwiñ.” ¹⁵Éde,

néa éñe Abraam a ngá yana ya edzíp, ané a ngá ñoŋ ngaá te. ¹⁶ Amú ná, niané bot bá kan sɔŋ bé túp éní aa daŋ bó, éde á mfá weba, néa éñe nkanann sɔŋ ó ne ya ayílga, ó mana fe bisó bíse. ¹⁷ Ya dzam te fe, Nzamá ñí eé túga fe kómo lére beñɔŋ ngaá tsígá ná, é mam aa kyaa bé sés mɔ tsén, éde a ngá vé nkanann sɔŋ amvála ané ebánn; ¹⁸ á mfá ye ná, ébe míbɔann mí beáñ mí ne kaa átsén, ya ébe émyo Nzamá a sés bɔ mineá amvála enziŋ, éde ya mam méte bía bí ne tɔbɔ ya mɔ ya abwiññ mfoŋjann mílém, bía é bot bí ke ya mbíí ná bía biñ óyan ó ntéle bía ósú. ¹⁹ Éde émo fe bí mbelé ané akon ye á nlém, édí é ne kaa áfógan é yém fe, dá ñii fe akekwiñ étóp áyát, ²⁰ é vóm Yesus a ngá ñii ákála dea ané é mot ósúá, a tɔbɔ ntébosú befára mbéámbéa amvála ané nsámá Melkisedek.

Melkisedek a mbé é fára Nzamá

7 ¹ Amú ná Melkisedek te, kéza ye á Salem, é fára é Nzamá a ne Oyaáp Óyóp, éñe a ngá ke tóban ya Abraam, ané a ngá vé ñí abwará éyɔŋ Abraam a ngá búlán ná aa só áywíñ bekéza. ² Éde fe Abraam ñí a ngá kee ñí ngap awóm ye byém bíse. Éyola deñ, dá tára yílí ósúá ná, kéza ye á nzosoó; véa, kéza ye á Salem, é ne ná, kéza ye á mvwaá; ³ kaa éséá, kaa ñiá, kaa mebárán; mélú meñ mé sés ya atáraga, éniŋ dzeñ dá kaa ki ya asúgánn, ve ñí a tɔ́ ané é Mwán Nzamá, aa lajan fára mbéámbéa.

⁴ Dággán, nzá amvála nnén mot te á mbé, éní emvámvámm Abraam a ngá vé ngap awóm é byém a ngá dut. ⁵ Éde e ne ná, é bwán Leví bá ñoŋ asúk éséññ fára, ébó bé belé mvéná ná bé ñoŋ méyɔŋ meba été ngap awóm amvála nkɔ́ métsiŋj wá lére; dá yílí ná, ébe bɔbénan; afánbɔ ná ébá bété bá só mékií Abraam. ⁶ Ve éní mébárán meñ mǎá só ébe bó, a ngá ñoŋ ngap awóm ébe Abraam, ané a ngá vé fe éní á mbé a belé mengaá abwará. ⁷ Éde kaa bisó binziŋ, é mot a ne omomot aa ñoŋ ábwará ébe éní aa daŋ ya nnén. ⁸ Édɔ ná ó vá, é bot bá wú bá ñoŋ ngap awóm; ve ó wéñ éní ñí bá vé ngañiá ná a ne ntétéá. ⁹ Bá dzó fe dɔ néa, ná ébe Abraam, Leví éní aa ñoŋ ngap awóm, ní aá yáán fe dɔ. ¹⁰ Amú ná ákoan a ngén á mékií éséá été éyɔŋ Melkisedek a ngá ke tóban ya ñí.

¹¹ Amú ná ngé á bɔ ná édí te é mbé dzálá édí bá sóŋ ya dɔ ébe ásúk éséññ bwann Belevita, (akála ná ébe mbókga te éwɔ ayɔŋ dá ñoŋ nkɔ́ métsiŋj). É ngá ye bera ábɔ ya asweññ á yá ná, fára mfé á tébe ané Melkisedek, bá kaa ki ñí ánóman amvála Aarón? ¹² Amú ná éyɔŋ bá tsén ásúk éséññ befára, dá yian fe ná tsén nkɔ́ métsiŋj da eé bɔ fe. ¹³ Akála ná ébe éní bá kóbɔ ya ñí é mam má a ne éní ye áyɔŋ afé, édí ye mbɔ́ enziŋ ãá bé bɔ éséññ áltar. ¹⁴ Amú é ne éndendaŋ ná Ntí wea a váma yaá ébe Judá, ébe áyɔŋ Moisés eé ndzí kóbɔ dzam enziŋ á mfá édí dá nama befára.

¹⁵ Éde édí dá dá daŋ fe bera tɔbɔ éndendaŋ ná, ngé fára mfé aa sian ébe éfonann Melkisedek; ¹⁶ éní a venjan yaá ñí se ébe ákála nkɔ́ metsiŋj

éwí mot binam, fáve ébe ákála é nguu ye éniŋ é sés mana amvála enziŋ.

17 Amú bá vé ngañiá ná:

“O ne fára mbéámbéá

amvála ané nsámá Melkisedek.”

18 Akála ná, véa é mvéná ósúá eé kígi yaá, dá é tóó ná e ne ateák ya fe kaa eban. **19** Akála ná nkóó métsiŋj weé ndzí dzálá édí bá sóŋ, éde véa bá lére óyan wá daŋ ya mvéáñ, ébe éwó bía yit ya wo Nzamá bebeñ.

20 Éde, dá é tóó ná dá deé ndzí ki bō kaa nkanann sóŋ, **21** [ve ébá bevóó bé ngá tébe befára kaa nkanann sóŋ], ve éñe, ya nkanann sóŋ éní a ngá dzó ná:

“Ntí Nzamá a kan yaá sóŋ, ãá ye ki tsén kíŋj,
‘wa o ne fára mbéámbéá.’”

22 Ya dzam te édó Yesus a só yaá venjan ebánn ye élat dá daŋ ya mvéáñ.

23 Ya fe ná, befára béte bé ngá bō abwiññ akála ná awú é ngá dzip bō ná bē tsíni ya asúk éseññ. **24** Ve ní aa tsíni mbéámbéá a belé ásúk éseññ fára e ne kaa átsén. **25** Ya dzam te édó a ne koro ébá bá ke ébe Nzamá amú éñe, eyoŋ evóó akekwiñ mbéámbéá, dá é tóó ná aa niŋ mbéámbéá á mfá áyaglan ákála deba.

26 Amú é ngá yian ná bí belé amvála ntébosú befára te: é mot a ne eki, kaa bidzo, kaa mvin, nkánán ya bebo misémm, a tóó fe ededea mbélánn á dzóp été; **27** Ní ãá yi ná á vé metúnja melú mése ané betébosú befára bevóó; ósúá ákála mísemmyeba bébyen, é belan véa ya ákála émí bot; amú ná éní te, ní aá bō édí te eyoŋ evóó, é tam a ngá vé é níu deñ émyen metúnja. **28** Akála ná nkóó métsiŋj wá téle mitéteák mí bot ané betébosú befára, ve nkanann sóŋ, éwí ó ngá só nkóó metsiŋj ómvúmvúa wá wá téle Mwán, éní aa dzálá édí bá téle ní ya dō, mbéámbéá.

Mvaŋ ye á mfefeñ élat

8 **1** Éde nsámá medzó bía kóbo, édí dá daŋ é ne ná, bí belé ámvála ntébosú befára é ngá ke tóbo ósí á mfá meyóm étɔ́ édzwéé Nzamá á dzóp été; **2** ané mbo biséññ ye é byém bí ne eki ya békélá etoboga, éní Ntí émyen a ngá téle, se mot binam. **3** Amú ná ntébosú befára áse, a ne ntélán á mfá ávé Nzamá bivévé ya metúnja, édó fe dá dá yian ná émyen ní á belé dzóm ye ávé. **4** Édó é ne ná ngé á tóbo é sí ní, ngé a sésés ki fára, akála ná ébá bá ne ntélán ya metsiŋj ná bá vé bivévé, **5** ébá béte bá ne bekaŋ béye ovakga ya efonann ye mam méye á dzóp été, amvála ané bá ngá vé Moisés mbámm eyoŋ a ngá bō ná a nkún téle etoboga, amú baá dzó ní ná: “Túga bō byém bíse amvála évagle bá ngá lére wa á nkoó ó yóp.” **6** Ve éndagá, éñe á mbelé ásúk éseññ fára dá daŋ ya mvéáñ, amú dá é ntóó ná éñe fe a ne mvaŋ ye élat dá daŋ ya mvéáñ, édí é ntóó ntélán amú mengaá má daŋ ya mvéáñ. **7** Amú ná ngé élat ósúá é mbé dzálá édí bá ngá sóŋ, ngé édí beáñ deé ndzí biñ afóó.

8 Amú ná eé koan ná deé ndzí dzálá, aa dzó bó ná,
 “Ntí aa kóbo ná,
 dággán, melú má nzu
 émá ma ye téle mfefeñ elat bíabe é ndá bot Israel
 ya fe é ndá bot Judá.

9 Se ámvála elat me ngá bō bíabe beésúá
 é mos me ngá biñ bō ó mó,
 ná ma vea bō á sí ye Égipto;
 akála ná béeé ndzí tsíni ya élat dam,
 ané ma me ngá lama fe bō, néa éñe Ntí aa kóbo.”

10 Ya dzam te, éde Ntí aa dzó ná:
 “Niané melú méte má ye lot,
 élat dí édɔ ma ye bō bíabe é ndá bot Israel;
 ma ye tɔɔ métsiñj mam mésimánn meba été,
 ma ye fe bō mɔ̄ tsili mílém myeba été.
 Ma ye bō é Nzamá weba,
 bá bá ye fe bō áyɔŋj dam.

11 Éde kada mot ye ébe bō ăá ye fe vé mójanam weñ ayágale, ngé ki
 kada mot ébe mwanñaŋ, eé dzó ná:
 ‘Dzéŋje ná o yem Ntí’, akála ná bésesé bá ye Ma yem,
 atéé ye á móŋj akekwiñ é ná mot ye énzénzaŋ deba.

12 Amú ná ma ye yén bíkúkwát byeba engóngóó,
 ma kaa ki ábera belé amvála enziŋ mísemmyeba ósimánn.”

13 Éde áyɔŋj aa dzó ná “mfefeñ elat”, aa lére ná édí ósúá é ntɔɔ nnomm,
 é dzóm dá é ntɔɔ nnomm, deé ke fe dá bō ya ábō nnomm, é ntɔɔ bebeñ ye
 ádzáŋj.

9 ¹Ve ngúrá mfá, élat ósúá é mbé é belé édí atsiñj dá mánan á mfá
 nkajann, ya fe é templo e ne eki á sí ó vá. ²Amú ná etɔbɔga é mbé
 nkomann aaná, mfá ósúá éwɔ bé ngá lwée ná é Vóm ó ne Mfúfúp; été éñe
 ebele nduná, téble, ya misémm mí ne ya ntélán mam áyát. ³Éde étɔbɔga,
 á mfá beáñ étóp áyát, éwɔ wá bé ngá lwée ná é Vóm wá daŋ ya Mfúfúp;
⁴été éñe á mbé ya áltar koj bá dzígi mbwánn enum, ya árka ye élat é
 tɔɔ mbomann ya koj ásesé, árka été éñe á mbé ya é kóp koj e mbé e
 belé manná ya ntúmm Aarón ó ngá féá, ya fe bifas mekwá, ébí bíye élat;
⁵árka áyóp ní ya Kerobín béye á dúmá bé búru áyóp ya ávwéñ deba, é
 vóm ndzámann misémm wá dzálában; ébe mam méte bē sés mɔ̄ táŋele ya
 nkóbo éndagá.

⁶Ve mam méte mé mbé nkomann aaná; tám ése befára bá níi etɔbɔga
 á mfá ósúá ná bá dzálá nkajann weba. ⁷Ve mfá beáñ, ntébosú befára
 etámm éñe aa níi été eyɔŋj evɔ́j á mbú, kaa ki áñíi kaa ná a belé mékií á
 mfá ávé metúnja ákála deñ émyen, ya fe ébe misémm míye á ndzímán
 ayɔŋj. ⁸Mfúfúp Nsísim aa lére ya dzam te ná, nzenn ye é Vóm wá daŋ

Mfúfúp dáká bé yóŋbe, ébe é tám ásesé etɔbɔga ósúá é ngén é téle. ⁹ Édí te dá e ne ndem ye é tám ní ná bá vé bivévé ya metúnja é byém bí sés tɔɔ kaa bidzo ósímánn éní aa kaj ya byɔ Nzamá; ¹⁰ amú e ne fáve bidzí, ya biñúñú, ya ásop ya mendzímm mendzaŋ ya mendzaŋ; ngé ki ná, édí metsinj mé bot má mánan, émá mé ne ntélán akekwín é tám mam má ye tɔɔ nkemann.

¹¹ Ve Kristo ní a sian yaá ané ntébosú befára ye bembamba bé mam mé ntɔɔ mbɔann akála ní etɔbɔga dá eé daŋ fe ya ndén; éní é ne kaa nkemann ya mó mé bot, dá yílí ná, se éní ye mvelann ye é sí ní; ¹² se ki ya mékií beyóm bikélá, ngé ki émá bwann beyóm bénát, ve fáve ya mékií meñ émyen. Éde a níi yaá é Vóm wá daŋ ya Mfúfúp eyɔŋ déá akekwín kómm áse, néa éñe a ngá mana dzálá akoroga ye á mbéámbéá. ¹³ Amú ná mékií beyóm bikélá, ya émá beyóm beňát, ya ásuúp mwann ngéá níat bá fwíi é bot bé kop yaá mvín, ngé byá tɔɔ eki á mfá etɔɔ mfúbánn ye ó níu, ¹⁴ ntéññ avé mékií Kristo, ní ya ákála Nsísim o ne mbéámbéá, a ngá vé émyen ané metúnja mé ne kaa ayerŋ, éñe aa ye fíbu ósímánn wenan ébe biwúwúa míbɔann á mfá ye ná míni kaj é Nzamá a ne ntétéá?

¹⁵ Akála te édɔ, éñe a ne mvaj ye á mfefeñ elat; éde niané a ngá wú ákála ákoró bot ébe ntsamann metsinj ó ngá bɔban élat ósúá, á mfá ye ná ébá bé lwée yaá bá níŋ ngaá ye é tsigá e ne mbéámbéá. ¹⁶ Amú ná é vóm tsigá e ne, dá yian ná é mot aa lík tsigá te á wú. ¹⁷ Akála ná tsigá dá nzu bɔ ya eban fáve ya áwú, amú ná éyɔŋ é mot aa vé tsigá a ngén ntétéá bǎá búán ya dɔ. ¹⁸ Édɔ ná, atwaa élat ósúá dá deé ndzí ki tára kaa mekií. ¹⁹ Amú ná, niané Moisés a ngá mana tárjele ayoŋ áse memvéná, amvála ané nkɔ́ métsinj wá lére, éde a ngá níŋ mekií beňát, ya émá beyóm bikélá, fufúlú ya mendzímm, bivélé mívwaát mí ntómá ya memvwía mé isopo; éde a ngá myaman byɔ mítsili nkɔ́ metsinj ya áyoŋ áse, ²⁰ eé dzó ná: “Mékií méye élat Nzamá a mánan yaá mína émɔ má.” ²¹ Amvála te fe a ngá myaman etɔbɔga mekií ya fe é byém bíse bá belan ya byɔ á mfá ésséññ ye á nkajann. ²² Ya fe bebeň ná dzóm ése dá tɔɔ mfúbánn ya mekií amvála ané nkɔ́ métsinj wá mánan. Éde ngé kaa nkúlánn mekií, ndzwíiann misémm wá ó sés ki.

Métúnja Kristo má vea nsémm

²³ Ngúrá mfá, e ngá yian ná bifonann bí byém bíye á dzóp été bí tɔɔ mfúbánn amvála te. Ve mfá mbóó, byém bíye á dzóp été bíbyen, byá byá yian ya metúnja má daŋ ya mvéáñ álot émá méte. ²⁴ Amú ná Kristo eé ndzí níi Mfúfúp mí Vóm, émí mí mbé nkemann ya mó mé bot, émá mé ne bifonann bíye ébí bí ne bebébélá, fáve ná á dzóp été ébyen, á mfá áke átébe ósú Nzamá éndagá ákála dea; ²⁵ se ná aa vé émyen ané metúnja abwiññ biyɔŋ, ámvála ntébosú befára aa níi é Vóm wá daŋ ya Mfúfúp kada mbú ya éyá mekií. ²⁶ Da é tɔɔ ná, é ngá ye yian ná a yén midzuúk

abwiññ biyɔŋ atéé ye é tám eniŋ é ngá tɔbɔ mvelann; ve áwola dí, métam méye ásúgánn má, ní a váma yaá eyɔŋ evɔ́ó akekwiñ mbéámbéá, ná aa tsam nsémm ébe mvéán émyen ané metúnja. ²⁷Éde ámvála dá é ntɔ́o ntélán ná bot bá wú eyɔŋ evɔ́ó, véa, nkíkgán misaŋ. ²⁸Ntéññ mbɔ́ó fe Kristo bé ngá vé ní ané metúnja eyɔŋ evɔ́ó, ná aa vea mísémm abwiññ bot; ané aa ye váma éyɔŋ beáñ, se ákála ávea nsémm, fáve á mfá ákoró é bot bá yana ní bé tɔ́o evévéñ.

10 ¹Amú ná, nkɔ́o metsiŋj ó belé evagle ye bembamba bé mam mé nkún nzu, se mam méte mébyen; éde é bot bá kaŋ kada mbú bá vé metúnja mevɔ́ó ya mevɔ́ó, émá bá bé sés koan ya mɔ́ é dzam bébyen bá sóŋ amvála enziŋ. ²Ngé éñe é bɔ́ néa, nde ngé mvéán metúnja wá kígi yaá? Dá é tɔ́o ná bekaj Nzamá, niané bé tɔbɔ yaá mifúbánn eyɔŋ evɔ́ó, bá kaa ki fe ábera ábelé nsémm ósímánn. ³Fáve ná ébe metúnja méte, kada mbú má nzu ya misémm ósímánn. ⁴Amú é sés bɔban ná, mékií beyóm beñát ya émá beyóm bikélá mé vea misémm.

⁵Ya dzam te édɔ́ é tám aa nzu é sí ní, aa dzó ná:

“We ndzí kómo metúnja ya bivévé,
ve ñúu édɔ́ ó koman yaá á mfá wɔ́m.” ⁶Bívévé bá dzígi ya metúnja
ákála nsémm, weé ndzí byɔ́ yén mvéáñ.

⁷Véa éñe me ngá dzó ná: “Dággán
‘é ntɔ́o ntsilann mítsili été á mfá wɔ́m ná’
Á Nzamá me só yaá a mfá ádzálá nkómánn we.”

⁸Éde á tárä yaá dzó ná: “Metúnja ya bivévé ya édí bá dzígi ákála nsémm, weé ndzí kómo, ngé ki áyén byɔ́ mvéáñ; ébí bíté ébyɔ́ bá vé ámvála nkɔ́o metsiŋj wá mánan.” ⁹Véa éñe, aá dzó ná: “Dággán me só yaá ná me dzálá nkómánn we.” Néa éñe aa vea édí ósúá, ná a téle édí beáñ. ¹⁰Ya nkómánn te, édɔ́ bía bí ntɔ́o ntélán eki ébe metúnja méye é ñúu Yesukristo, eyɔŋ evɔ́ó akekwiñ mbéámbéá.

¹¹Éde ngúrá mfá, fára áse a téle kada mos eé bɔ́ ásúk éséññ deñ, eé vé metúnja mevɔ́ó ya mevɔ́ó abwiññ biyɔŋ, émá má mé sés vea misémm amvála enziŋ. ¹²Ve ébe ní te, niané a ngá vé metúnja mevɔ́ó ákála misémm eyɔŋ evɔ́ó akekwiñ mbéámbéá. Éde a ngá tɔbɔ ósí á mfá meyóm Nzamá, ¹³atéé ye ó véa, eé yana, akekwiñ ané mínzinzíŋj myeñ myá bɔ́ étélé mebɔ́ deñ. ¹⁴Amú ná ya metúnja mevɔ́ó a dzálá yaá édí bá sóŋ akekwiñ mbéámbéá ébe ébá bé ne ntélán eki. ¹⁵Éde Mfúfúp Nsísim ní aa vé fe bía ngañiá; amú aa dzó ná:

¹⁶“Ntí á kóbɔ́ yaá ná, élat ma ye bɔ́ bíabe bó éyɔŋ melú méte mé lot
yaá édɔ́ dí:

Ma ye tɔ́o metsiŋj mam milém myeba été,
ma ye fe mɔ́ tsili ásímánn deba été.

¹⁷Ma kaa ki fe ábera ábelé amvála enziŋ ósímánn mísémm myeba ya ntsamann metsiŋj weba.

18 Ve é vóm bidzwiigá bí ne ébe é mam má, băá bera vé metúnja ákála nsémm.

Angomm ya Nzamá

19 Á bɔbédzaj, dá é tɔ́ ná bí ntɔ́ ya mebúnn á mfá áñii é Vóm wá daŋ ya Mfúfúp, amú mékií Yesus. **20** Ébe mfefeñ ya ntétéá nzenn a ngá túp bía, a tágán étóp áyát, dá yíli ná, ya é ñíu deñ. **21** Éde bía bí belé é mora fára a ne ntébosú é ndá bot Nzamá, **22** bí yitgán bebeñ ya nlém mbóó, ndzálánn ya mébúnn má só ákála mbwínánn; bí tɔ́ fe ya milém ntunán ébe mbéa ósímánn, é ñíu dea da nsopbán ya mendzímm mé ne mfúbánn. **23** Bí biñján oyan bía mem kaa áfógan. Amú ná éñí a ngá kyaa a ne éñí bá tɔ́ ya ñí mebúnn. **24** Éde bí tágán dága bevóó ébe ébá bevóó á mfá ávéán nguu ébe edziŋŋ, ya ébe bembamba mibɔann. **25** Kaa ádzɔ́go bíkóánn byea amvála ané bot benzij bé mbelé dɔ́ fúlú, fáve ná bí lépgánán bevóó ébe ébá bevóó; ádaŋdaj bí ntéa ná mos te ó ñga yit yaá bebeñ.

26 Amú ngé bía tsini ya nkómánn ná bía bɔ́ nsémm éyɔŋ bí ñɔŋ yaá nyemann ye édí é ne békélá, metúnja mé sés fe ákála mísem, **27** fáve áyana mbéa ángónó nkíkgán misaŋ ya é ndúán ndén e nkún dzéa é bot bá sín Nzamá. **28** É mot áse aa tsam nkɔ́ metsiŋ Moisés aa wú kaa engóngóó ákála bengaňiá bé beáñ ngé ki bé léa. **29** Nzá mora endáglé mína mína témin ná, aa yian ya dɔ́, éñí aa tsibi é Mwán Nzamá, aa ñɔŋ fe ané mvín mékií méye élat mé ngá tɔ́ ñí ntélán eki, aa tea fe Nsísim ye á mvɔ́mm? **30** Amú bía yem é mot a ngá kóbó ná:

“Akunja é ne éedam,
ma ma ye dɔ́ búlu.”

Aa bera kóbó ná:

“Ntí aa ye kík áyɔŋ deñ misaŋ.”

31 “Nzá ángónó dzam a ne ná o ku é mó é Nzamá a ne ntétéá!”

32 Ve símaŋján mélú ó mvús, émá niané míni ngá ñɔŋ eyéá, véa mínaá nzomo bora meytán ya midzuúk; **33** akekwiñ ané míni tɔ́ ané ébá bá ñú metéa ya bindáglé éndendaŋ; ya fe ná míni nzu yaá sajan fufúlu míname ébá bá bé ngá belan ya bó ntéññ mbóó néa. **34** Amú ná míni ngá yén mibok engóngóó, mínaá yébe fe ya mesán ná bé dut mína é byém byenan; mína békbyen mínií yem fe ná míni mbé míni belé é byém byá daŋ ya mvéáñ, bí lajan fe. **35** Akála te édó míni táká ádzɔ́go mébúnn menan, émá mé ne ya mora obéá. **36** Amú ná mína yi edzíp, á mfá ye ná niané míni mana yaá bɔ́ nkómánn Nzamá, míni ñɔŋ é ngaá bé kyaa yaá mína.

37 “Akála ná nia avítsaŋ tám,

Éñí aa nzu, aa ye só kaa ki ábem.

38 Ve é nzosoó mot wɔ́m aa ye niŋ ya mbwínánn;

ngé a bülán ó mvús,

nlém wɔm wá wǎá ye ñí yén mvéáñ.”

³⁹Ve bía bí sés ébá bá búlán ó mvús ná bá dzáñ fáve ébá bé belé mbwínánn á mfá ábaale bíniŋ byeba.

Mbwínánn

11 ¹Éde, mbwínánn ó ne átɔbɔ ya mebúunn ná édí bá yana é dzálában, békélá ebánn ye édí báá bé yén. ²Amú ná ya éwɔ, éde mikukúmá míye ókuá mí ngá ñɔŋ mbamba ngañiá. ³Akála mbwínánn, édɔ bía yem ya dɔ ná eniŋ ngúrá dá tɔbɔ mvelann ya nkɔbɔ Nzamá; dá lére ná, édí dá yéne deé ndzí só ébe é mam má yéne.

⁴Akála mbwínánn, édɔ Abel a ngá vé ya dɔ Nzamá métúnja má daŋ ya mvéáñ álot émá Kaín; amú dzam te édɔ a ngá ñɔŋ ngañiá ná a mbé nzosoó mot, Nzamá eé vé ngañiá ébe bívévé byeñ. Akála éwɔ, afáŋbɔ nwúán, a ngén aa kɔbɔ. ⁵Akála mbwínánn, édɔ bá ke ya dɔ Enok á dzóp, éñe kaa áwú; béké ndzí ki koan ya ñí, amú ná Nzamá aá ke ya ñí; éde kaa ná béké vea ñí, aá ñɔŋ ngañiá ná Nzamá a ngá yén ñí mvéáñ. ⁶Ve, kaa mbwínánn béké sés vé Nzamá nlém mesán amvála enziŋ; amú dákian ná é mot aa yit Nzamá bebeñ aa yikan bwíni ná Nzamá éñe a ne, ya fe ná a ne Mvé meyáán ye ébá bá dzéj ñí. ⁷Akála mbwínánn, niané Nzamá a ngá vé Noé mbámm ébe é mam mé mbé kaa ná mé yéne, éde ya mewók mé nkajann a ngá lóŋ Árka á mfá ákoró é ndá bot dzeñ; akála te édɔ a ngá vé ya dɔ é sí ñí meku; ané a ngá nzu ñɔŋ tsígá é nzosoó aa só ákála mbwínánn.

⁸Akála mbwínánn, niané Nzamá a ngá lwée Abraam, éde a ngá bɔ mewók, eé kólo é vóm á mbé ná a nkún ñɔŋ ané tsígá, éde a ngá kólo kaa áyem é vóm aa ke. ⁹Akála mbwínánn, aá tɔbɔ ané nnéj é sí Nzamá a ngá kyaa ñí amvála ané éyá sí, eé ke aa tɔbɔ bíbemm bá Isaak ya Jakob, beñɔŋ tsígá fufúlu béye ngaá fɔ́ɔ ya fɔ́ɔ; ¹⁰Amú ná a ngá yana kísoan, éní e belé mbókga ó ne mbéámbéá, éní Nzamá éñe a ne nkékéŋj ya nlónj kísoan. ¹¹Akála mbwínánn fe, Sara émyen ñí a tɔ́ ekom, a ngá biñ nguuyé áñɔŋ abum, atwaa ákoan ná tám miningá é lot yaá ñí; amú aá ñɔŋ ná éní a ngá vé ñí ngaá a ne éní bá tɔbɔ ya ñí mebúunn. ¹²Ya dzam te fe, ébe mot mbóó ákoan ñí a ntɔ́ fe ané nwú, mvɔŋ bot e ngá féá amvála ané nɔmɔ atéteñ ye á dzóp, ya fe kaa táŋ amvála ané nséléga ó ne á nsá máñ.

¹³Bésesé béte baá wú á mbwínánn, kaa ná béké ñɔŋ méngáá béké ngá kyaa bó; ve ákoan béké yén yaá mɔ oyaáp, béké ñɔŋ mɔ ya mesán; béké mem fe ná béké ne beyén ya belot nzenn é sí ñí. ¹⁴Amú ná ébá bá kɔbɔ amvála mam méte, bá lére éndendaŋ ná bá dzéj é sí deba békbyen. ¹⁵Éde ngé é bɔ ná béké ngá béké síman é sí béké ngá kólo, ngé béké belé fe tám ye ábúlán. ¹⁶Ve éndagá béké ngá dzéj é sí dá daŋ ya mvéáñ; éní é ne éní ye á dzóp. Ya dzam te édɔ Nzamá ñí áá wók ki osoán ná béké lwée ñí ná é Nzamá weba; akála ná ñí a koman yaá fe béké ngúrá kísoan.

¹⁷Ákala mbwínánn, édɔ niané bé ngá kyak Abraam, ané a ngá vé Isaak ané metúnja, éde á ñga vé metúnja é mwán mbóó ya mbóó weñ é ngá ñɔŋj mengaá; ¹⁸ébe mwán te éñe bá bé ngá kóbo ya ñí ná: “Ébe Isaak éñe bá ye lwée ná é mvɔŋj dzwe.” ¹⁹Ñí a ngá ñɔŋj ná Nzamá a ne téle mot atwaa béwú été; éde édí te fe, é tɔ́ amvála ané efonann, ñí aá bera ñí ñɔŋj. ²⁰Ákala mbwínánn fe, édɔ Isaak a ngá bwárán ya dɔ ya Jakob bá Esau, atwaa ébe mam mé mbé ná mé nkún nzu. ²¹Ákala mbwínánn, édɔ Jakob a tɔ́ ná á ñga wú yaá, a ngá vé kada mwán ye é bwán José abwará, éde a ngá kaj Nzamá aa yágá á ntúmm weñ áyóp. ²²Ákala mbwínánn, édɔ José a tɔ́ ná á ñga wú yaá, a ngá kóbo á mfá nkólánn bwann bá Israel, a lík fe bó meyáán ébe bíveés byeñ.

²³Ákala mbwínánn, édɔ niané Moisés a ngá byála, beéséá baá swala ní táj ngwan é léa; amú bá yén ná mwán te a mbé mbeñ, bá kaa ki áko átsiŋj Kéza wɔŋj. ²⁴Ákala mbwínánn, édɔ niané Moisés a ngá ku mot, aá tep ná bá lwée ní ná é mwán Faraón ngwan deñ. ²⁵Ve aá tóp ná aa yén bindáglé fufúlu bábe áyɔŋj Nzamá álot ná áyén é mvéáñ da só ya nsémm ye é ne kaa átɔbɔ. ²⁶Éde aá ñɔŋj ná méteá Kristo émɔ mé ne ákúmm dá daŋ mitam míye Égipto; amú ná é míis meñ mé mbé mé bem óbéa. ²⁷Ákala mbwínánn, édɔ a ngá kólo ya dɔ Égipto, éñe kaa áko méyéá Kéza wɔŋj. Amú ná a mbé a yém ná séŋj amvála ané é mot a téa éñí a ne kaa áyéne. ²⁸Ákala mbwínánn, édɔ a ngá téle ya dɔ Paskua ya ámyam mekií, a mfá ye ná éñí a ngá ywíñ mitóó mí bwán á nza nama éebeba.

²⁹Ákala mbwínánn, édɔ bá ngá kígán ya dɔ Évélé Mánj été ané á nkót sí; éde niané Begipsio byá bí ngá vak dɔ, ané bá ngá mana wú méndzímm été. ³⁰Ákala mbwínánn, édɔ mífim mékwá míye á Jerikó mí ngá ku ya dɔ, niané bá ngá mana myɔ aboman táŋ melú zaŋgbéá. ³¹Ákala mbwínánn, édɔ endendea miningá Raab é ngá bɔ kaa áwú ya dɔ fufúlu bábe bebɔ melɔ; amú ná aá ñɔŋj ya mvwaá nsámá bot ó ngá ke fas sí asweññ.

³²Nzá dzam afé ma ye bera kóbo? Amú ná tám da ye ma dzéŋ á mfá ye ná me kaŋle édí Gedeón, ya Barák, ya Sansón, ya Jefté, ya David, ntéññ mbóó ané édí Samuel, ya fe édí bekúlu medzó; ³³ébá báte ákala mbwínánn, édɔ bá ngá wún ya dɔ bidzwée bí ngómán bíye mésí, éde bá ngá bɔ édí é ne nzosoó, ané bá ngá ñɔŋj ndzálánn mengaá, éde bá ngá dzip bemgbemgbem menu; ³⁴ané bá ngá dzím nguu ndúán, éde bá ngá sáale nzep nzwaokerj, ané bá ngá veŋjan mingungúú áteák été, éde bá ngá veŋjan biywá bí bot á melúmán, ané bá ngá tsílán fe ya míssámá mélúmán beyín. ³⁵Éde biningá bá ngá yén báwú beba báé wómo míwúán; ve ébá bevóó bá ngá wú ákala eyíra, bá kaa ki áyébe akoroga, á mfá ye ná bá ñɔŋj áwómó dá daŋ ya mvéáñ. ³⁶Ve ébá bevóó bá ngá ñú kpógo ya eyíra, akekwíñ nkáán ya bekalamekéná ya fe mibok. ³⁷Ébá bevóó bá bá ngá lúm mekwá, ásik bɔ ya sɔɔ, ané bá ngá yén mebóblé, éde bá ngá wú ya

nzwaokeŋ, ané bé ngá wulu bé só áká bé ne áká baga bikop mítómá ya bikop bikélá, bá kaa mam ó mó, awú ya midzuúk ya fe bindáglé.³⁸ Éniŋ dí dée ngá yian ya amvála bot béte. Ébó bée wulu kaa áke simsísim vóm, bíyáŋŋi été, mikoó été, mífuu mékwá ósí, ya míbií míye á sí été.

³⁹ Bésesé béte baá belé mbamba ngañiá ákála mbwínánn, ébó kaa áñŋoŋ é ngaá bá kyaa bó; ⁴⁰ amú ná Nzamá a koman yaá bía é dzóm dá daŋ ya mvéáñ, á mfá ye ná bá béis nza ke ñoŋ edí bá sóŋ kaa bía.

Mélépgá Ntí

12 ¹Édɔ é ne ná, é tám bí mbelé ábímm mora nsámá bengaňiá ó yala bía méfénŋi wí, bí weagán ó fén é mvaba ése, ya nsémm wá mana bía ká. Bí máragán ya edzíp é nzenn dá swée bía ósú; ²mís má mé bem bía ébe Yesus, éní a ngá téñ ya á sónján mbwínánn wea; éñe a ne é mot a ngá nzomo osoán ye á krús, aá ñoŋ dō ané avítsaŋ, ákála mésán mé mbé ñí ósú, éde a ke yaá tɔbɔ ósí á mfá méyóm étɔ́ édzwée Nzamá.

³Túgán ádága é mot a ngá nzomo ébe émyen ámvála meteá é ngá sósí ñí ébe bebɔ misémm, á mfá ye ná míni nza teak, ngé ki ákílán á milém myenan été; ⁴atwaa mélímán míni belé ya nsémm, mínaá béis mō ánzomo akekwiñ ané mína kúlu mekií. ⁵Éde míni vwíán yaá mfoŋjann milém aa vé mína ané bwán ná:

“É Mwán wɔm, o tákia ñoŋ ané avítsaŋ áyágalé Ntí,
o tákia ki ákílán ya ñí éyɔŋ aa bwaale wa;
⁶ akála ná Ntí aa yála ya melépgá é mot aadziŋ,
aa vé fe akira éní ásé aa ñoŋ amvála ané mwán.”

⁷Éde ébe melépgá mína nzomo, é ne ná, Nzamá ñí aa belan fe ya mína amvála ané bwán. Amú ná Mwán mbé a ne ná éséá áá vé ñí melépgá?

⁸Ve ngé mínaá ñoŋ melépgá, émá bwán bésé béis ñoŋ yaá, míni ntɔ́ éyá bwán, mína kaa fe bɔ é bwán beñ. ⁹Ya fe ná, bía bí mbé fe bí belé betará éniŋ dzí, béis vé bía melépgá ané beyágale bea, bía bí ngá vé fe bó ngajŋ. Ntēññi avé bía bía yian daŋ áku éséá ye á misísim ásí, éde véa bía ye niŋ?

¹⁰Amú ná ébó, béis ngá vé bía melépgá ámvála béis ngá yén dō mvéáñ fáve ayomm melú; ve ñí aa bɔ dō akála é mvéáñ dea, ná bía bí ñoŋ ngap fufúlu bíabe bó ébe eki deñ. ¹¹Ve melépgá menziŋ ye é tám ñí mé sés é dzam bá sán ya dō, fáve ná mitéñ; véa dá wúum bibumá bíye á mvwaá ya éniŋ é ne tétele, ébe ébá béis mana yaá vébán ya dō.

¹²Éde mína mitéteák mí mó, ya fe mebóŋŋi mé teak yaá, ñoŋján nguū; ¹³yóɔgán ménzenn mé ne tétele á mfá mébɔ menan, ná éní aa fígle a nza filan, fáve ná a let. ¹⁴Dzéŋŋján etɔ́ mvwaá ya bot bésé, ya fe átɔbɔ eki, kaa edí te, mot enziŋ áá ye yén Ntí. ¹⁵Túgán dágá ná mot enziŋ a nza súp é mvɔmm Nzamá; ndzi ye nlém eywiñŋ enziŋ wá ó nza féá ná ó nzu ya midzuúk, ó mana fe kop abwiñŋ bot. ¹⁶Mbɔ nsémm eveák enziŋ ñí a tákia ki ábɔ, ngé ki éní aa niŋ tugá amvála ané Esau, éñe a ngá kuan étɔ́ ntóó

deñ ya námm mbóó. ¹⁷Amú mína yem fe ná ósú véa, éyøj a ngá kómo ñoŋ tsígá abwará, éde bé ngá tep ñí, é mbé fe koan ya afóo ye édzoban, afájbo ná á ngá bíra dō ádzén̄ ya miige.

¹⁸ Akála ná mínií ndzí yit bebeñ á nkoó, éwí bé ngá nama, ngé ki é ndúán e ngá yóŋ, ngé ki ya nkút dzíbi, ngé ki edwá dzíbi, ngé ki okos, ¹⁹ngé ki elóŋŋ tóŋ, ngé ki á nkóbo ó ngá só, akekwiñ ná ébá bé ngá wók wó, bé ñga dzaa engóngóó ná bé táa bera kóbo ya bó. ²⁰ Amú ná bée mbé nzomo édí bé ngá mánan bó ná: “Atwaa é tsít ye áfan ése, ngé da nama nkoó te, da ye wú ya nlúmán mekwá.” ²¹ Édí bé ngá yén é mbé ededea ángónó, ané Moisés ní a ngá dzó ná: “Ma fógan beñeñeá ákála wóŋŋ.” ²² Ve mína, míni yit yaá á nkoó Sión bebeñ, é kísoan é Nzamá a ne ntéteá, é Yerusalen ye á dzóp, ékóánn binzuk bí baángel, ²³ ékóánn bebwíni mitóó mí bot, ébá bé ne ntsilann á dzóp été, ya é Nzamá a ne nkík misaŋ̄ bot bése, ya mísísim benzósoó bé bot ébá bé mana yaá dzálá édí bá sóŋ, ²⁴ ya Yesus, mvaŋ̄ ye á mfefeñ̄ elat, ya mékií mé myaman yaá, émá má kóbo mvéáñ̄ álot émá Abel.

²⁵ Dággán ná míni táa tep éñí aa kóbo ya mína. Amú ná ngé ébá bête bée ndzí sáale éyøj bé ngá tep éñí a ngá lép bó é sí ní, ntéññ̄ avé bía, bía bía ye ki sáale ngé bía lúm mvús éñí aa lép bía atéé ye á dzóp. ²⁶ É kíŋŋ̄ deñ e ngá suk sí melú méte, ve a kyaa yaá éndagá eé dzó ná: “Ma ye bera suk, se fáve sí etámm, ve ná ya fe dzóp.” ²⁷ Éde nkóbo wí ná: “Ma ye dō bera,” dá lére ná é byém byá sukban, é byém bí ne mvelann byá ye kólo; á mfá ye ná é byém bí ne kaa sukban ébyo bí tóbo. ²⁸ Ya dzam te édó, bía ñoŋ̄ ya dō édzwée ngómán é ne kaa sukban, bí biñján̄ mvómm, éñí bía kaŋ̄ ya dō Nzamá ya wóŋŋ̄ ye éki, ya fe ededea ngajŋ̄ ámvála dá vé ní nlém mesán. ²⁹ Akála ná é Nzamá wea a ne é ndúán da dzéa ásesé.

É dzam dá vé Nzamá nlém mesán

13 ¹ Edziŋ̄ bɔbénafwáá é tsíniŋ̄ ósú. ² Míní táa vwían áñŋ̄ beyéŋ̄, amú ná ya édó bot benzíŋ̄ kaa áyem, bé ngá ñoŋ̄ baángel méndá. ³ Míní síman mibok, ané ngé mína míni ne fe á mbok míname bó; ya fe ébá bá yén bindáglé, amvála ané ngé a ne é ñúu dwe. ⁴ Alúk é tɔbɔgé ya ngajŋ̄ ébe mot ásé; énɔŋ̄ ngéá bá nnóm dá é tɔbɔgé fe kaa mvin, akála ná bebo nsémm eveák bábe bebo medzíán Nzamá aa ye bó kík misaŋ̄. ⁵ É fúlú denan eé tɔbɔgé kaa edziŋ̄ moann, tɔbɔgán mvwaá ya édí míni belé, amú émyen a dzó yaá ná:

“Mää ye wa lík tám enziŋ̄, mää ye ki wa lama amvála enziŋ̄.”

⁶ Dzam te édó bí ne dzó ya dō ya ededea mebúnn ná:

“Ntí éñe a ne éñí aa vwála ma;

mää ye ki kɔ wóŋŋ̄. Mot aa ye ma bɔ dzé?”

⁷ Ásímán bétbosú benan ébá bé ngá kat mína éfíá Nzamá, dággán ámvála bá wulu ya bínij byeba, vúgán fe mbwínánn weba. ⁸ Yesukristo

a ne ámvála déá ooŋgəgó, ya émuú, ya akekwiñ mbéámbéá. ⁹Kaa áyébán ná bíyá meyágalé mendzaŋ ya mendzaŋ bí ke ya mína; amú e ne mvéáñ ná nlém mot ó biñ nguu ébe é mvɔmm Nzamá, se ya bídzi bíye á nyébé bí ne kaa ávé abúánn ébe é bot bé ngá tsinibe été. ¹⁰Bía bí belé altar, édí ébá bá bɔ eséññ nkajann étɔbɔga bé sés filí ye ádzí été. ¹¹Akála ná bétsít ntébosú befára aa ke ya mekií meba é Vóm wá daŋ ya Mfúfúp amú misémm, bá dzigi bɔ á yát etɔbɔga átán. ¹²Dzam te édɔ Yesus, á mfá ye ná átelle ayɔŋ eki ya metúnja méye mékií meñ, édɔ aá yén ya dɔ bindáglé á kísoan átán. ¹³Édɔ é ne ná, bí kwíñján á yát etɔbɔga átán, ná bía ke ébe éñe, bíi baga é kpógo weñ. ¹⁴Amú ná bíi belé é kísoan da lajan á sí ó vá, fáve ná bía dzéj éñí eé ntɔ́ ná e nkún nzu. ¹⁵Ya édɔ bí váán ya dɔ Nzamá tám áse metúnja mé olugú ébe éñe, dá yíli ná, ébumá ye ánu da mem éyola deñ. ¹⁶Ve, kaa ki ávvían añep, ya fe ávválán bevɔ́ ya ébá bevɔ́, amú ná amvála metúnja méte émɔ Nzamá aa yén mvéáñ.

¹⁷Tɔbɔgán ya mebúnn ya bétébosú; bɔgán fe bɔ mewók, amú ná bé tɔ́ evéveññ ákála bíniŋ byenan, amvála ané ébá bá ya ke ñɔŋ sitwá. Líkgán bó ná bé bɔ dɔ ya mesán, se ya mikéá, akála ná véa, dää ye fe mína bɔ ya abúánn.

¹⁸Yaglánán akála dea, amú bí tɔ́ ya mebúnn ná bí belé mbamba osímánn, bíi kómo fe wulu ébe dzam áse tételé. ¹⁹Éde ma daŋ mína dɔ ádzaa, á mfá ye ná bé dziga ma búlu ébe mína.

Mébéránn má súgán ya meyáán

²⁰Nzamá ye á mvwaá, éñí a ngá wómo Ntí wea Yesus á míwúáñ été, é mbaale mitómá nnén ébe mékií méye mbéámbéá elat, ²¹á komje mína ébe édí ése é ne mvéáñ, á mfá ye ná míni bɔ nkómánn weñ, eé bɔ ébe bía édí aa dziŋ ébe ású deñ ákála Yesukristo. Éñe á tɔbɔgé ya dúmá atéé ye mbéámbéá ye akekwiñ mbéámbéá. Amén.

Ádzip kálara

²²Á bɔbédzaŋ, ma dzaa mína ná míni nzomo nkɔbɔ melépgá; amú ná, me tsili yaá mína étun kálara dam dí. ²³Yemján ná mwadzaŋ Timoteo bέ vé yaá ní filí. Ngé a só avóó, ma ye mína nzu áyén bía ní. ²⁴Ábérán ya ma ya betébosú benan bése ya fe Bekrísten bése. Ébá býe Italia bá bérán ya mína. ²⁵Mvɔmm eé tɔbɔgé ya mína bésesé. Amén.